

Stanovisko Generálního finančního ředitelství k určení okamžiku uskutečnění evidované tržby u platebních operací realizovaných prostřednictvím internetu.

Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb (dále jen „ZoET“), stanoví, že evidovanou tržbou je platba, která splňuje formální náležitosti pro evidovanou tržbu definované v § 5 ZoET a která zakládá rozhodný příjem (příjem z podnikání).

Formální náležitosti pro evidovanou tržbu jsou naplněny mimo jiné v případě, kdy je platba uskutečněna bezhotovostním převodem peněžních prostředků, k němuž dává příkaz plátce prostřednictvím příjemce, kterým je poplatník, který má tržbu evidovat (§ 5 písm. b) ZoET). Tímto bezhotovostním převodem se rozumí provedení převodu peněžních prostředků z platebního účtu, k němuž dává platební příkaz plátce prostřednictvím příjemce ve smyslu § 3 odst. 1 písm. c) bod 3. a § 3 odst. 1 písm. d) bod 3. zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů.

Typicky se jedná o:

- bezhotovostní transakce, kde dochází k osobnímu styku zákazníka s prodávajícím a zákazník dává platební příkaz prostřednictvím prodávajícího (resp. platebního terminálu), zejména transakce uskutečňované prostřednictvím platebních karet (debetních či kreditních, virtuálních umístěných např. v mobilním telefonu). Přitom není rozhodné, zda je platební terminál ve vlastnictví poplatníka nebo je mu pouze propůjčen.
- bezhotovostní transakce realizované bez osobního styku zákazníka s prodávajícím, uskutečňované prostřednictvím internetu. Může se jednat např. o placení prostřednictvím platebních bran.

Při evidování tržby je poplatník povinen postupovat dle § 18 ZoET, musí tedy nejpozději při uskutečnění evidované tržby zaslat datovou zprávou údaje o této evidované tržbě správci daně a vystavit účtenku tomu, od koho evidovaná tržba plyne. Uskutečněním evidované tržby se v případě karetní či obdobné operace rozumí vydání příkazu k jejímu provedení ve smyslu § 18 odst. 2 písm. b) ZoET, a to bez ohledu na to, zda se jedná o transakce uskutečněné v rámci osobního styku zákazníka s prodávajícím nebo o transakce uskutečněné prostřednictvím internetu bez osobního styku zákazníka s prodávajícím.

V případě platebních operací prováděných prostřednictvím platebních terminálů, kde dochází k osobnímu styku zákazníka s prodávajícím (typicky v kamenné provozovně), vlastní transakce probíhá tak, že bezprostředně poté, co zákazník vydá příkaz k provedení platby, je tento příkaz akceptován, poplatník přijímá potvrzení (notifikaci) o tom, že platba byla realizována (odeslána z účtu plátce). Bezprostředně po této notifikaci dochází k zaslání údajů o evidované tržbě a k vystavení účtenky tomu, od koho evidovaná tržba plyne, čímž je naplněn obsah evidenční povinnosti dle § 18 ZoET. Z průběhu celé obchodní transakce je zřejmé, že prakticky dochází ke splnění evidenční povinnosti vždy až po vydání příkazu k provedení platby. Celá tato obchodní transakce včetně splnění evidenční povinnosti však tvoří jeden celek a za splnění evidenční povinnosti lze považovat i zaslání údajů o evidované tržbě a vystavení účtenky tomu, od koho evidovaná tržba plyne, v okamžiku ukončení celé transakce.

U platebních operací uskutečňovaných prostřednictvím internetu bez osobního styku zákazníka s prodávajícím výše uvedené transakce probíhají obdobným způsobem.

Rozdíl však je v tom, že při tomto obchodním modelu poplatník nemusí mít bezprostředně poté, co zákazník vydá příkaz k provedení platby, informaci o tom, že byl tento příkaz vydán a že došlo k odepsání platby z účtu plátce (zákazníka) a jejímu odeslání poplatníkovi. Pokud poplatník informaci nemá, pak není obvykle schopen dostát povinnostem, které jsou mu ukládány ustanovením § 18 ZoET, tj. nejpozději v okamžiku vydání příkazu k provedení platby zaslat datovou zprávu s údaji o evidované tržbě správci daně a vystavit účtenku tomu, od koho evidovaná tržba plyne. Poplatníkovi samozřejmě nic nebrání v tom, aby platbu v souladu se zákonem o evidenci tržeb zaevidoval už dříve, např. v okamžiku přijetí objednávky, nicméně tento postup nemusí být s ohledem na obchodní model poplatníka vždy možný, resp. zajištění plnění povinnosti evidovat tržby nejpozději v okamžiku vydání příkazu k provedení evidované tržby by znemožnilo nebo zásadně ztížilo plynulý a hospodárný výkon činnosti, např. s ohledem na vznik nákladů spojených s technickou realizací daného řešení, které by ve vztahu k rozsahu podnikání konkrétního poplatníka mohly být likvidační.

Z výše uvedeného vyplývá, že v případě realizace plateb způsobem dle § 5 písm. b) ZoET dochází v závislosti na možnostech technického řešení k rozdílu v čase, kdy se poplatník může dozvědět o odeslání platby:

- v případě platby prostřednictvím platebního terminálu, kde dochází k osobnímu styku zákazníka s prodávajícím, v okamžiku, který bezprostředně navazuje na okamžik vydání příkazu k provedení platby,
- v případě platby prostřednictvím internetu bez osobního styku zákazníka s prodávajícím s určitým zpožděním, které je dáno objektivními důvody vyplývajícími z technických možností řešení daného specifického režimu internetových plateb.

S ohledem na zásadu rovného přístupu k plnění povinností poplatníků přistupuje proto Generální finanční ředitelství ke sjednocení správní praxe u platebních operací realizovaných způsobem dle § 5 písm. b) ZoET prostřednictvím internetu, a to ve vztahu k určení okamžiku, do kterého musí poplatník splnit evidenční povinnost, tedy zaslat datovou zprávou údaje o evidované tržbě správci daně a vystavit účtenku tomu, od koho evidovaná tržba plyne.

Finanční a Celní správa bude v případech, kdy poplatník není schopen splnit evidenční povinnost v okamžiku stanoveném v § 18 odst. 2 písm. b) ZoET, akceptovat postup, kdy poplatník zašle správci daně údaje o evidované tržbě a vystaví účtenku tomu, od koho evidovaná tržba plyne, nejpozději v okamžiku, kdy se dozví o tom, že došlo k odepsání platby z účtu plátce (zákazníka) a jejímu odeslání poplatníkovi.

V případě, že tomuto okamžiku předchází expedice zboží nebo poskytnutí služby zákazníkovi, je poplatník povinen zaslat správci daně údaje o evidované tržbě a vystaví účtenku tomu, od koho evidovaná tržba plyne, nejpozději k okamžiku expedice zboží nebo poskytnutí služby zákazníkovi. To neplatí v případě, že je zboží expedováno nebo služba poskytnuta ještě před okamžikem vydání příkazu k provedení platby.

Pro účely aplikace tohoto stanoviska se rozumí:

- expedicí zboží okamžik vypravení zásilky poplatníkem nebo předání zásilky k přepravě,

- **poskytnutím služby umožnění zahájení poskytování služby nebo její okamžité poskytnutí (podle toho, co nastane dříve).**

Povinnost evidovat tržby dle § 18 ZoET může poplatník v souladu s uvedeným splnit již před vydáním příkazu k provedení platby, např. v okamžiku přijetí objednávky.

Pokud nedojde k zaplacení objednaného zboží či služeb, bude aplikováno ustanovení § 7 ZoET, tj. bude provedeno storno původně zaevidované tržby.

Poskytnutí účtenky zákazníkovi je v případě on-line nákupu/ů možné provést elektronicky (na tomto postupu však musí být mezi prodávajícím a zákazníkem shoda) jejím zasláním e-mailem či vystavením na zákaznický účet zákazníka apod., tak, aby s ní mohl zákazník volně disponovat, nebo vložení v tištěné formě k zasílanému zboží.